

08-06-2018 11:41 CEST

Derfor ble lyspæra symbolet på en god idé

Det har blitt en velkjent klisjé at når en person får en god idé, så popper det opp en lyspære over hodet til vedkommende.

[Se innebygd innhold her](#)

Men – hvordan ble det egentlig sånn at den gode ideen ble synonymt med lyspæra?

Opplysningstiden

Enkelte drar paralleller helt tilbake til opplysningstiden på 1700-tallet. Per definisjon blir lyset satt i sammenheng med kunnskap og gode ideer i denne tidsepoken.

Det skal sies at opplysningstidens tenkere selv ikke så på sine ideer som lysende. Ser man til Immanuels Kant tekst «Was ist Aufklärung?» fra 1784, så ble heller de gode ideene satt i sammenheng med klarhet.

Selve begrepet opplysning ble faktisk ikke myntet før langt utpå 1800-tallet. Britene var først, og ifølge «Oxford English Dictionary» så «enlightenment» dagens lys i 1865.

Dette kan nok sees i sammenheng med utviklingen av det elektriske lyset.

Det moderne mirakelet

Elektriske lys kan spores tilbake til 1802, da den britiske kjemikeren og fysikeren Humphry Davy eksperimenterte med å koble ledninger og karbon til

et elektrisk batteri. Det ble lys ut av Davys eksperiment, men lampen hans var altfor kortlevende og lyssterk for praktisk bruk. Eksperimentene fortsatte derfor i kreative hoder utover 1800-tallet.

Til sist var det den amerikanske oppfinneren Thomas Edison som klarte å utvikle et patent på en lyspære som fungerte over tid og som egnet seg til daglig bruk. Edison regnes derfor som lyspærens far, og ettersom lyspæren ble mer og mer populær ble bilder av Edison med sin oppfinnelse ikoniske. Disse ble symbol på Edisons gode ideer.

Inn i tegnefilmene

Det var likevel først med tegnefilmene at lyspæra virkelig ble sementert inn i folks bevissthet som et symbol på en god idé. I stumfilmens æra brukte nemlig tegnefilmene symboler som poppet opp av hodet til karakterene for å formidle det de tenkte på. Det kunne være snakk om spørsmålstegn, «sinte streker», eller – ja, lyspærer.

Enkelte mener at det var «Katten Felix», skapt i 1919 av Pat Sullivan og Otto Messmer, som var aller først med å plassere lyspæra over et lyst hode.

[Se innebygd innhold her](#)

Elektriske koblinger i hjernen

Som et apropos kan vi nevne at det er de som mener at tanken om lyspæra

som en god idé må settes i sammenheng med at hjernen vår genererer elektriske koblinger når vi tenker. 100 000 kjemiske reaksjoner skjer hvert sekund, og disse forbindes gjennom elektriske strømmer, i en fart på hele 420 km/t.

Når hjernen vår har prosessert all informasjonen, og for eksempel da kommer fram til en løsning på et problem, så lyser hjernen opp fra elektrisiteten. Derfor er gode ideer synonymt med lyspære – fordi hjernen sett og vis *er* en lyspære.

Kilder: Bulbs.com, «Comedy: A Geographic and Historical Guide, Volume 1» (Maurice Charney, red.), «England's Rise to Greatness» (Stephen P. Baxter, red.), History.com, Medium.com, Quora.com, Wikipedia